Impacte de la IA generativa sobre el mercat laboral

una anàlisi amb perspectiva de gènere i edat

odee
observatori dona empresa economia

Cambra de Comerç de Barcelona

Objectius de l'estudi

I. **Quin és el grau d'exposició de les ocupacions a Catalunya a la IA generativa?**

II. **Hi ha possibles impactes diferenciats per gènere i edat?**

III. **La IA generativa ja està tenint impacte en el mercat laboral català en la fase inicial de difusió d'aquesta tecnologia?**

En un context marcat per la ràpida difusió d'aquesta tecnologia, és important comprendre com la IA pot transformar el contingut de les ocupacions, tant a través de processos d'automatització de tasques com de la seva complementarietat amb el treball humà, per anticipar-se als seus possibles efectes tant des de l'àmbit públic com empresarial.

Estructura de l'estudi

1. **Identificar i agrupar les ocupacions amb diferents nivells d'exposició a la IA generativa, a partir d'un enfocament basat en tasques, i estudiar la distribució per gènere i edat a Catalunya.**

2. Analitzar l'evolució de les contractacions a Catalunya segons el nivell d'exposició a la IA generativa en el període 2023–2025. Amb focus en els sectors financer i tecnològic.

3. Analitzar l'evolució dels acomiadaments col·lectius a Catalunya en relació amb el nivell d'exposició a la IA generativa en el període 2023-2025.

Com actua la IA generativa en el mercat laboral?

- A diferència de tecnologies anteriors, que afectaven principalment tasques manuals o rutinàries, la IA generativa incideix sobre **tasques cognitives, creatives i administratives**, ampliant així l'abast dels processos d'automatització.

- L'impacte de la IA generativa sobre el mercat laboral combina l'efecte **"automatització"** (substitució de tasques) i l'efecte **"complementarietat"** (potenciació del treball humà en activitats complexes).

- Existeixen dos horitzons temporals: **a curt termini** –predomina l'efecte complementarietat i la creació de noves ocupacions associades a la IA- i **a mitjà termini** –predomina l'efecte d'automatització. L'impacte final dependrà del ritme en què els treballadors potencialment més afectats puguin adquirir les competències que demanden les noves ocupacions.

- El fet que l'economia catalana es trobi en **màxims històrics d'ocupació** en el moment que s'accelera l'adopció de la IA ofereix una oportunitat per anticipar la transició i reduir els impactes negatius de l'automatització sobre l'ocupació.

Evidències d'estudis publicats

1. Les tasques més exposades són les de treball d'informació i coneixement, mentre que les ocupacions manuals o amb interacció física tenen una exposició menor a l'automatització (Tomlinson, et al. 2025).
2. Els estudis sobre exposició ocupacional a la IA mostren una bretxa entre el potencial tecnològic i l'ús real, amb un menor creixement en les ocupacions més exposades però sense un augment significatiu de l'atur, tot i un menor dinamisme de la seva contractació (Massenkoff i McCrory, 2026).
3. L'evidència per al cas dels Estats Units indica que la IA orientada a l'automatització té efectes negatius sobre l'ocupació i els salaris en perfils de baixa qualificació, mentre que la IA orientada a l'augmentació impulsa la creació de nous llocs de treball i millora els salaris en ocupacions altament qualificades (Marguerit, 2025).
4. Els perfils júnior i les trajectòries inicials poden resultar més vulnerables, especialment en ocupacions intensives en coneixement, mentre que augmenta la demanda de perfils amb més experiència (Nausika, 2026).
5. La IA generativa presenta encara limitacions importants en tasques complexes que requereixen raonament contextual i presa de decisions, amb nivells de fiabilitat baixos en entorns professionals, fet que en limita l'ús a funcions principalment de suport a curt termini (Paréntesis MEDia, 2026)
6. L'evidència disponible mostra que, fins ara, l'impacte de la IA és gradual i heterogeni, basat principalment en la transformació de tasques i de l'organització del treball, no en la destrucció massiva d'ocupació de treballs de coll blanc, ja que tant l'ocupació com els salaris han continuat creixent en aquest àmbit (Anthropic, 2026 i The Economist, 2025).

Evidències d'estudis publicats amb perspectiva de gènere

1. **El mercat laboral presenta una forta segregació de gènere**, amb major presència femenina en feines d'elevada exposició a la IA generativa, fet que implica una vulnerabilitat superior de les dones a les disrupcions tecnològiques (Cazzaniga et al., 2025).

2. L'impacte de la IA generativa és més acusat en els trams salarials baixos, on **les dones tenen una probabilitat més elevada de transitar cap a la inactivitat en ocupacions amb alt risc de substitució** (Cazzaniga et al., 2025).

3. Les dones estan **sobrerepresentades en àmbits administratius, de serveis i gestió,** que són alguns dels més susceptibles d'automatització, mentre que els homes predominen en sectors tècnics i industrials amb menys exposició (Collet et al., 2022; Pizzinelli et al., 2023).

4. A la segregació ocupacional s'hi afegeix una **bretxa persistent en competències digitals**, amb una menor participació femenina en estudis STEM i en formació digital avançada, cosa que pot limitar la capacitat d'adaptació als canvis associats a la IA (Conde-Ruiz et al., 2024).

5. **La combinació de segregació ocupacional i bretxa digital implica que l'impacte de la IA generativa no és neutre des del punt de vista de gènere** (Conde-Ruiz et al., 2024).

I. Exposició de l'ocupació a Catalunya a la IA generativa

METODOLOGIA:

- L'estudi segueix la metodologia de l'OIT (Gmyrek et al.,2025), que estima l'exposició de les ocupacions a la IA generativa a partir del contingut de les tasques, utilitzant la classificació ISCO-08 a 4 dígits.
- Per a Catalunya, s'utilitzen les dades del Cens 2021-2022 (previ a l'entrada de ChatGPT), que és l'única font que permet una anàlisi per ocupació, sexe i grups d'edat, i es fa una adaptació a 3 dígits de la CNO-11. Font dades: INE i Idescat
- **S'analitza el grau d'exposició de 3,1 milions de persones ocupades a Catalunya distribuïdes entre 163 ocupacions**.
- **Nivell d'exposició:** no mesura directament el risc de substitució, sinó el potencial de transformació de les tasques, que pot derivar tant en automatització parcial o total com en complementarietat amb el treball humà.

Definició de les 5 categories d'exposició de l'estudi

Categoria d'exposició	Descripció
No exposada	Ocupacions amb una exposició molt baixa a la IA generativa.
Exposició mínima	Exposició baixa amb possibles tasques puntuals afectades.
Exposició baixa	Exposició baixa amb certa heterogeneïtat interna.
Exposició mitjana	Exposició moderada amb combinació de tasques exposades i no exposades.
Exposició alta	Exposició elevada, amb una part substancial de tasques amb alt potencial d'automatització o baix d'augmentació.

I. Exposició ocupacional a la IA per gènere i edat

RESULTATS:

- **El 26% de les persones ocupades tenen un nivell d'exposició mitjana o alta,** el 29% no estan exposats i el 45% tenen exposició mínima-baixa.
- **L'exposició mitjana i alta és superior en les dones (30%) que els homes (23%).** Les dones es concentren en major mesura en les ocupacions amb nivells d'exposició alta i baixa.
- **L'exposició mitjana i alta entre els menors de 30 anys és del 24%,** per sota de la mitjana. El percentatge de joves és més elevat en les ocupacions amb nivells d'exposició mínima i baixa.

Distribució de l'ocupació segons el nivell d'exposició a la IA generativa (mitjana) per gènere i edat a Catalunya (2022)

Nivell d'exposició	Ocupacions (3 dígits)	Persones ocupades	% del total de persones ocupades	Dones ocupades	% de dones (del total ocupat)	Persones ocupades menors de 30 anys*	% de persones menors de 30 anys* (del total ocupat)
No exposada	58	898.526	29,0%	347.854	38,7%	115.761	12,9%
Exposició mínima	39	762.761	24,6%	363.858	47,7%	130.653	17,4%
Exposició baixa	32	621.514	20,0%	343.490	55,3%	95.940	15,7%
Exposició mitjana	19	336.952	10,9%	129.938	38,6%	43.413	13,7%
Exposició alta	15	482.393	15,6%	312.320	64,7%	66.543	14,1%
Total	**163**	**3.102.146**	**100,0%**	**1.497.460**	**48,3%**	**452.310**	**14,8%**

Nota: *Les dades de persones ocupades menors de 30 anys corresponen a l'any 2021.

I. Exposició ocupacional a la IA per gènere

- **Polarització en el grau d'exposició a la IA per gènere**: Les dones es concentren en major mesura en ocupacions amb nivells elevats d'exposició (21% de les dones enfront de l'11% dels homes). Mentre que els homes tenen més presència en ocupacions no exposades (34% dels homes davant del 23% de les dones).
- En les categories intermèdies, la distribució és més equilibrada (compensa exposició baixa amb exposició mitjana) i en l'exposició mínima ambdós sexes presenten pesos molt similars.

Exposició ocupacional a la IA generativa (mitjana) per gènere a Catalunya (2022)

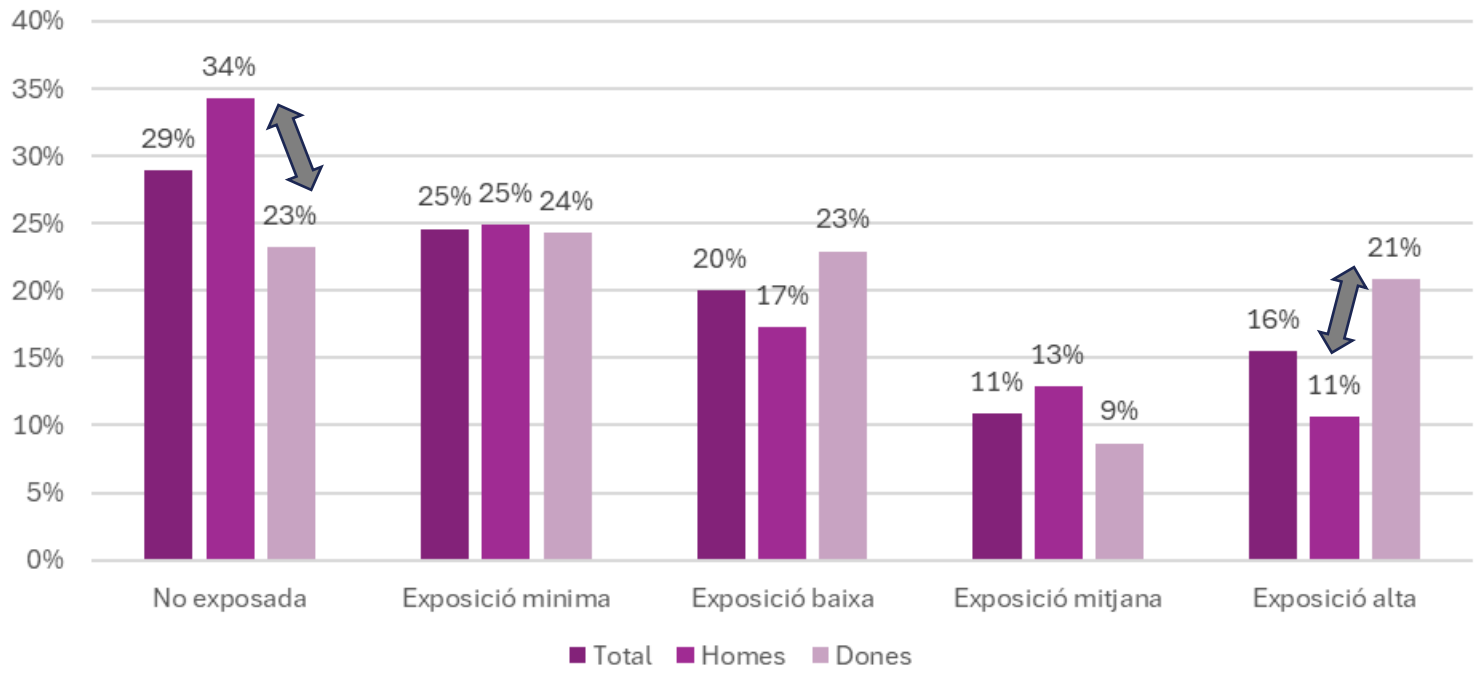

I. Exposició ocupacional a la IA per gènere

- El gràfic analitza l'associació entre el nivell d'exposició i la proporció de dones en cadascuna de les 163 ocupacions. Els resultats mostren una correlació positiva, fet que confirma que **les ocupacions amb més presència femenina tendeixen a presentar nivells més elevats d'exposició a la IA generativa.**

Relació entre l'exposició ocupacional a la IA generativa i la proporció de dones per ocupació a Catalunya (2022)

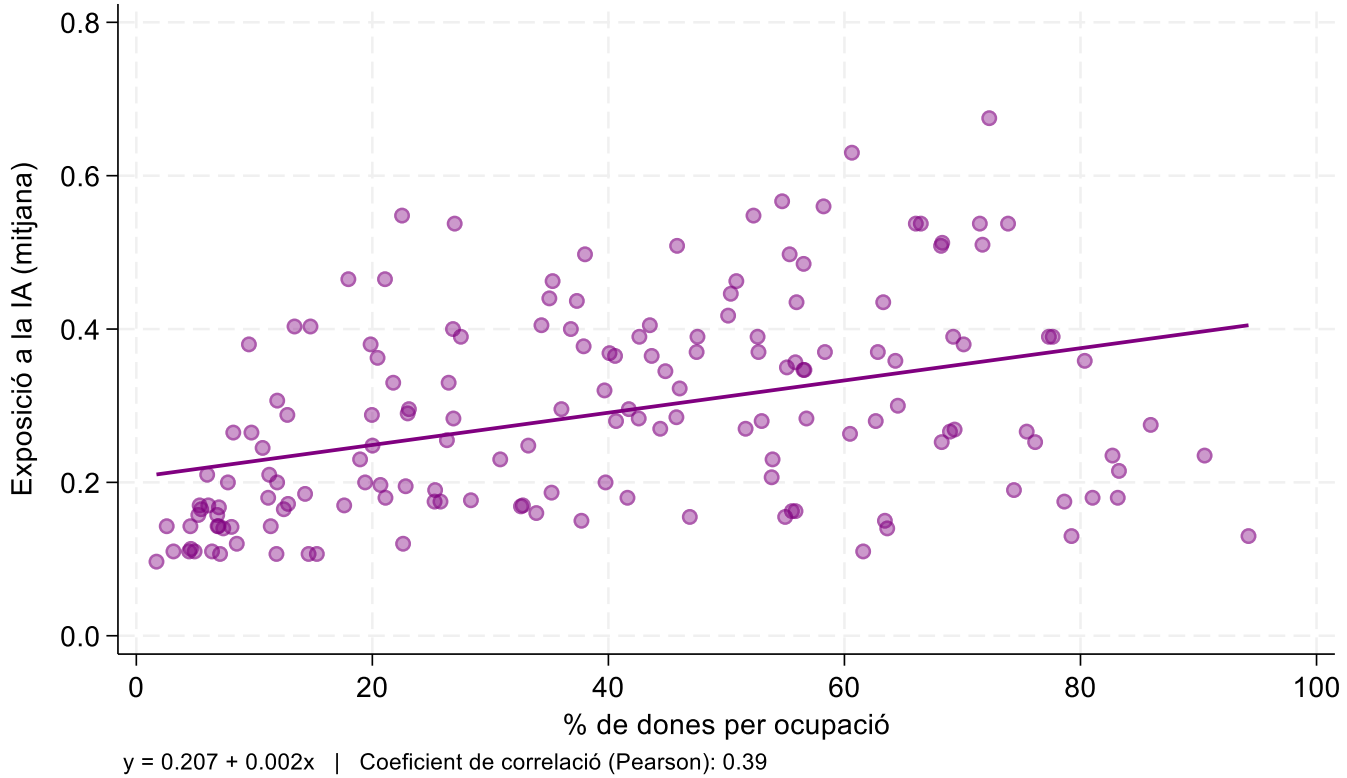

I. Ocupacions menys exposades a la IA

- **Les 10 ocupacions no exposades a la IA presenten una forta segregació de gènere**, amb grups clarament masculinitzats –activitats manuals com mecànics, peons industrials o paletes– i altres fortament feminitzats –com infermeria, perruqueria, cures o personal de neteja. Tanmateix, les primeres són superiors a les segones en nombre de persones i això fa que els homes tinguin una major presència en les ocupacions no exposades a la IA.

10 ocupacions no exposades a la IA generativa segons el percentatge de dones i el pes en l'ocupació a Catalunya (2022)

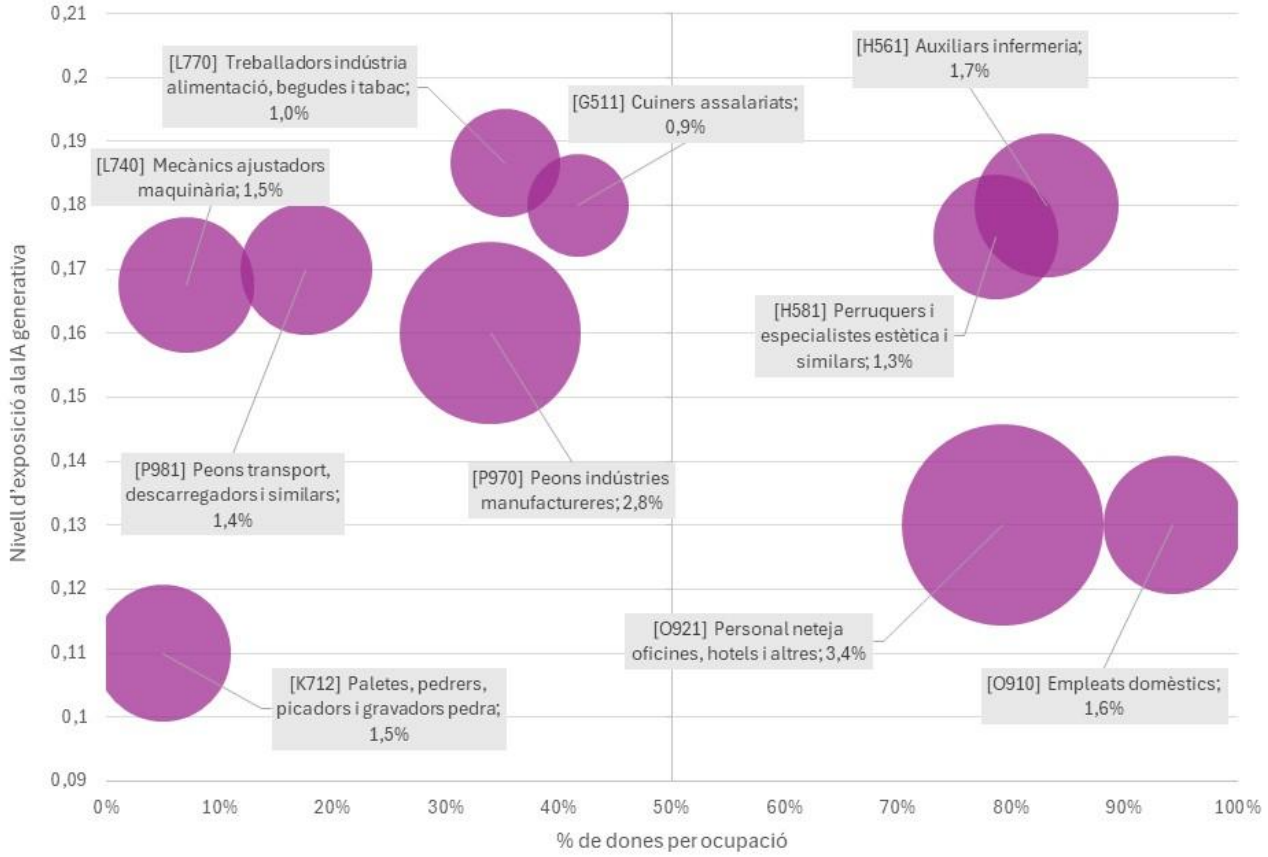

I. Ocupacions més exposades a la IA

- **Les 10 ocupacions més exposades a la IA generativa presenten una elevada presència femenina**, especialment en perfils administratius, personal d'informació i recepció, assistents administratius, recepcionistes, telefonistes, empleats d'agències de viatges, comptables i financers o escriptors, periodistes i lingüistes.

10 ocupacions amb exposició alta a la IA generativa segons el percentatge de dones i el pes en l'ocupació a Catalunya (2022)

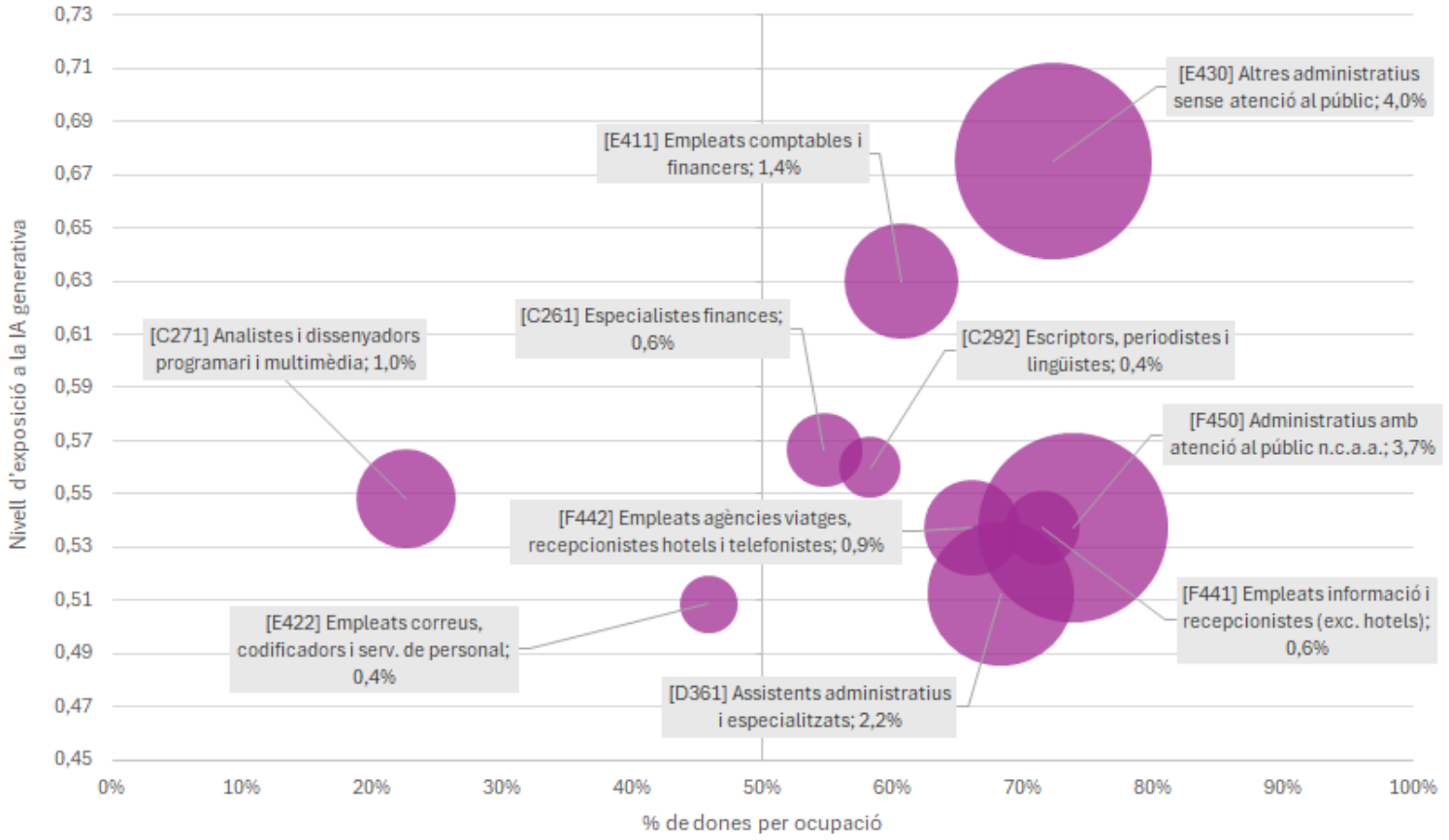

I. Ocupacions més exposades a la IA i presència femenina

- **De les 25 ocupacions amb major exposició a la IA, en 17 el percentatge de dones és superior al 50%.**
- Entre les principals ocupacions, el percentatge és especialment elevat en els llocs d'administratius amb atenció al públic (73,9%), sense atenció al públic (72,3%), assistents administratius i especialitzats (68,3%), i empleats comptables i financers (60,6%). En conjunt, **aquestes quatre ocupacions concentren el 16,3% de l'ocupació total de les dones.**
- En canvi, només en cinc ocupacions hi ha baixa representació femenina (35% o menys), aquestes corresponen a perfils tecnològics o comercials, com: els agents i representants comercials (35,3%), especialistes en bases de dades i xarxes (27,0%), analistes i dissenyadors de programari i multimèdia (22,5%), tècnics TIC d'assistència a usuaris (21,1%) o programadors informàtics (18,0%). En conjunt, **aquestes cinc ocupacions concentren només el 7,2% de l'ocupació total dels homes.**

25 ocupacions amb més exposició a la IA generativa i participació femenina a Catalunya (2022)

Ocupació	Persones ocupades	% ocupació	% dones
[E430] Altres administratius sense atenció al públic	123.001	4,0%	72,3%
[F450] Administratius amb atenció al públic n.c.a.a.	114.465	3,7%	73,9%
[D351] Agents i representants comercials	81.396	2,6%	35,3%
[D361] Assistents administratius i especialitzats	66.865	2,2%	68,3%
[E411] Empleats comptables i financers	41.892	1,4%	60,6%
[E412] Empleats serveis suport a la producció i transport	37.151	1,2%	37,3%
[C271] Analistes i dissenyadors programari i multimèdia	31.484	1,0%	22,5%
[F442] Empleats agències viatges, recepcionistes hotels i telefonistes	28.754	0,9%	66,0%
[D382] Programadors informàtics	19.609	0,6%	18,0%
[D381] Tècnics TIC i assistència usuari	19.295	0,6%	21,1%
[C261] Especialistes finances	17.939	0,6%	54,7%
[F441] Empleats informació i recepcionistes (exc. hotels)	17.454	0,6%	71,5%
[D352] Altres agents comercials	15.792	0,5%	50,8%
[D353] Agents immobiliaris i altres agents	14.218	0,5%	50,4%
[C265] Altres professionals vendes i relacions públiques	14.067	0,5%	55,4%
[C292] Escriptors, periodistes i lingüistes	11.762	0,4%	58,2%
[E422] Empleats correus, codificadors i serv. de personal	10.966	0,4%	45,8%
[C272] Especialistes bases dades i xarxes informàtiques	9.868	0,3%	27,0%
[C241] Físics, químics, matemàtics i similars	4.766	0,2%	50,1%
[F444] Empleats finestreta i sim. (exc. taquillers)	4.678	0,2%	56,5%
[C264] Professionals vendes tècniques i mèdiques	4.161	0,1%	38,0%
[D340] Professionals de suport finances i matemàtiques	3.637	0,1%	52,3%
[C291] Arxivers, bibliotecaris, conservadors i similars	2.325	0,1%	71,7%
[E421] Empleats biblioteques i arxius	1.292	0,0%	68,2%
[F443] Agents enquestes	689	0,0%	66,5%
Total (25 ocupacions)	**697.526**	**22,5%**	**56,2%**

I. Exposició ocupacional a la IA per edat

- **L'exposició alta la IA generativa segueix una trajectòria en forma de U invertida al llarg del cicle laboral**, amb nivells més baixos en les edats més joves (<25 anys) i més avançades (>55 anys), i una major concentració en les edats centrals. El major nivell d'exposició alta s'observa entre 40 i 49 anys (entorn del 17% de l'ocupació d'aquesta edat està altament exposada). A partir dels 50 anys, els nivells d'exposició es van reduint progressivament.

Distribució del nivell d'exposició ocupacional a la IA generativa per grups d'edat a Catalunya (2021)

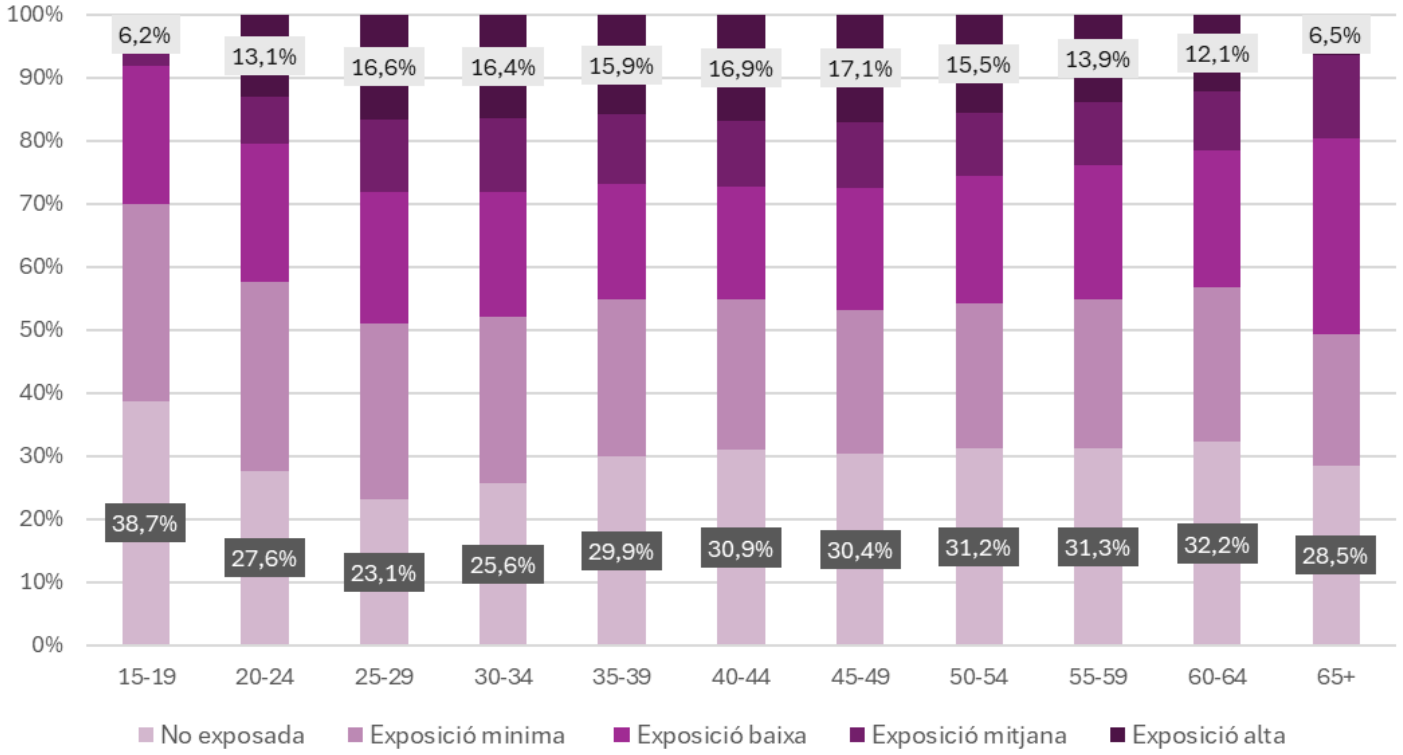

I. Exposició ocupacional a la IA en els joves

- El gràfic analitza la relació entre el nivell d'exposició i la proporció de joves menors de 30 anys per a cadascuna de les 163 ocupacions. Els resultats mostren que no hi ha correlació positiva, indicant que **les ocupacions amb una major presència de joves no tendeixen a presentar nivells més elevats d'exposició a la IA generativa.**

Relació entre l'exposició ocupacional a la IA generativa i la proporció de joves (<30 anys) per ocupació a Catalunya (2021)

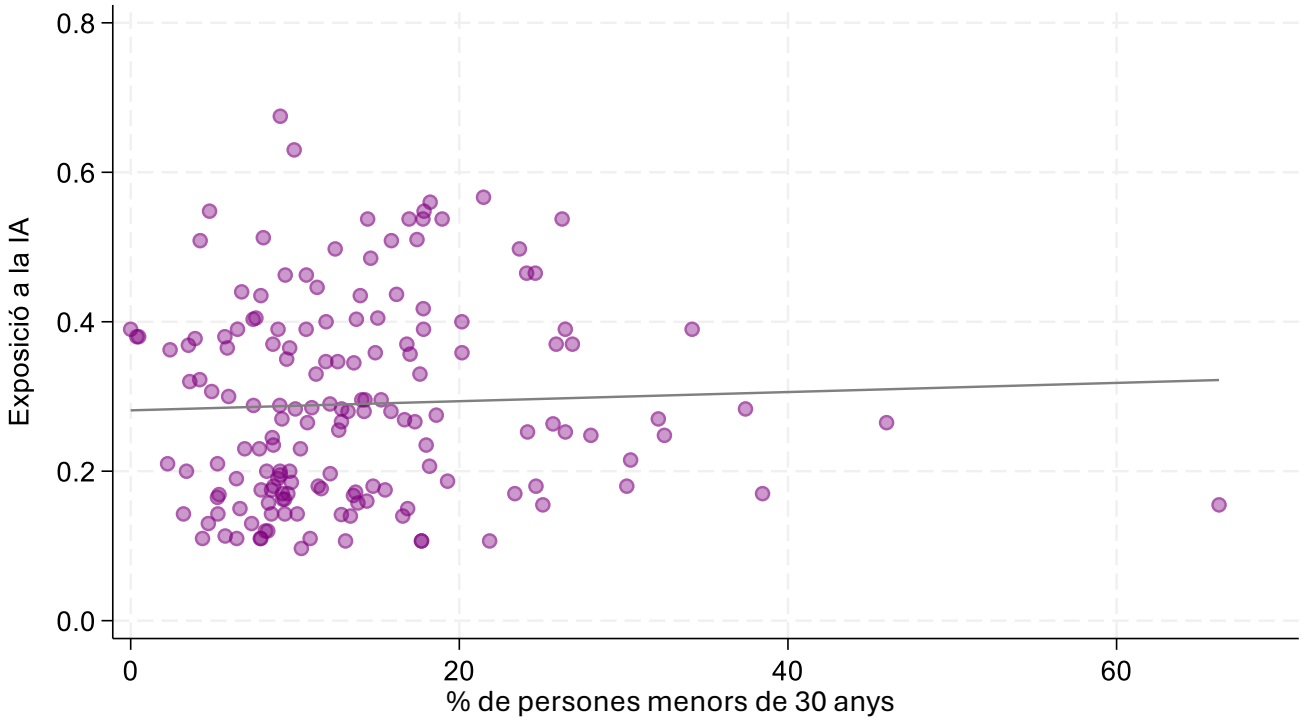

y = 0.281 + 0.001x | Coeficient de correlació (Pearson): 0.04

I. Exposició ocupacional a la IA per edat i gènere

- **La major exposició de les dones ocupades s'observa a tots els grups d'edat, però la bretxa és més elevada en la població de 35 a 54 anys** (pràcticament 1 de cada 4 dones tenen exposició alta enfront del 10% dels homes). En aquest grup predominen els llocs administratius que tenen risc de desaparèixer si no es reformulen.
- El pes de les ocupacions no exposades a la IA entre els 15-24 anys és del 37,7% en homes enfront del 20,0% en dones, fet que indica que els homes s'insereixen amb més freqüència en ocupacions amb baixa o nul·la exposició en les primeres etapes de la trajectòria laboral.

Distribució del nivell d'exposició ocupacional a la IA generativa per grups d'edat i sexe a Catalunya (2021)

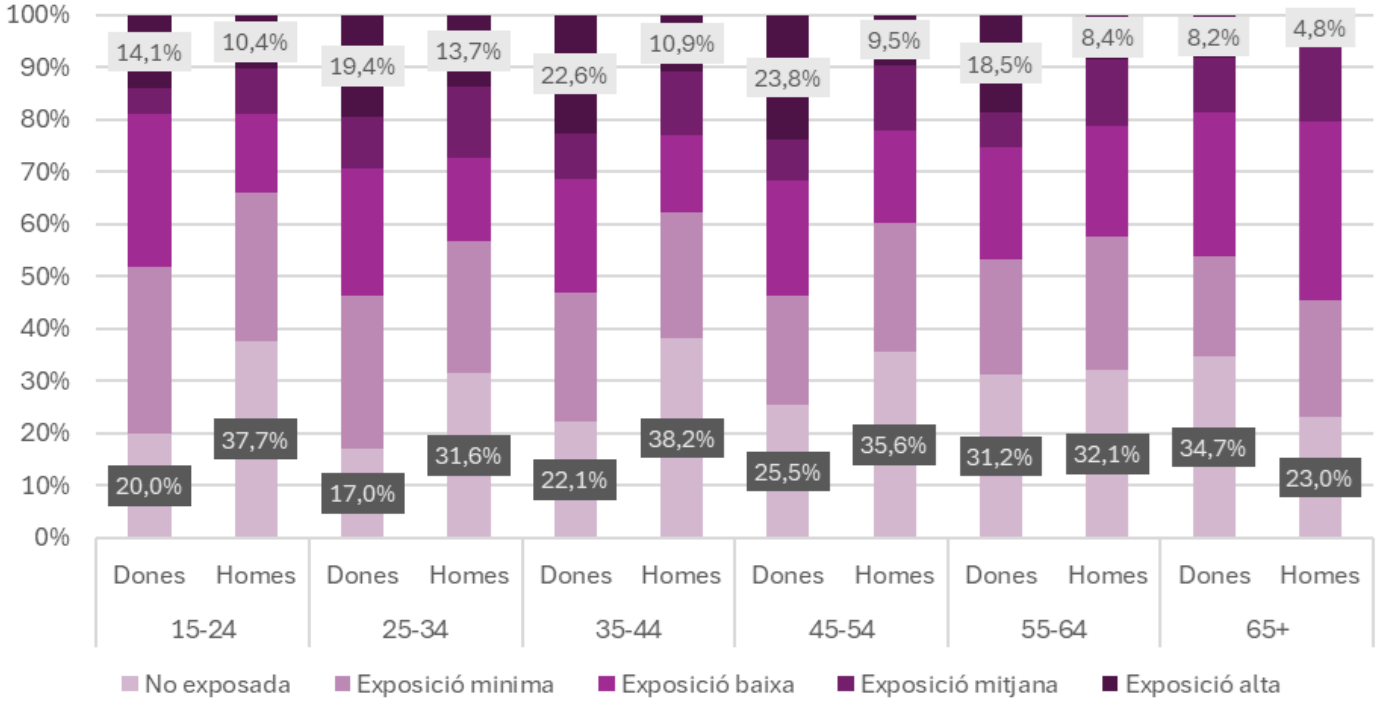

I. Exposició ocupacional a la IA per edat i gènere

- **La segregació de gènere es manté entre els joves** (<30 anys) en ocupacions molt exposades a la IA:
  - **Ocupacions feminitzades:** atenció al públic (67% de dones), empleats d'informació i recepcionistes (66%), vendes i relacions públiques (65%), personal d'agències de viatges i hotels (62%) o escriptors, periodistes i lingüistes (61%).
  - Ocupacions amb una distribució de gènere més equilibrada, com finances, comptables i financers o organització i administració.
  - **Ocupacions masculinitzades**, com programadors informàtics (16% de dones), tècnics TIC (21%), analistes de programari (25%) o especialistes en bases de dades i xarxes (29%).

20 ocupacions amb major presència de persones menors de 30 anys amb exposició mitjana o alta a la IA generativa a Catalunya (2021)

Ocupació	% persones ocupades <30	Homes <30	Dones <30	% dones	Nivell d'exposició IA
[F442] Empleats agències viatges, recepcionistes hotels i telefonist	26%	3.243	5.259	62%	Exposició alta
[D381] Tècnics TICi assistència usuari	25%	3.687	981	21%	Exposició alta
[D382] Programadors informàtics	24%	3.630	678	16%	Exposició alta
[C265] Altres professionals vendes i relacions públiques	24%	1.077	2.007	65%	Exposició alta
[C261] Especialistes finances	21%	2.079	2.172	51%	Exposició alta
[D383] Tècnics audiovisuals, ràdio i telecomunicacions	20%	810	429	35%	Exposició mitjana
[F441] Empleats informació i recepcionistes (exc. hotels)	19%	1.068	2.115	66%	Exposició alta
[C292] Escriptors, periodistes i lingüistes	18%	861	1.359	61%	Exposició alta
[C271] Analistes i dissenyadors programari i multimèdia	18%	4.149	1.380	25%	Exposició alta
[F450] Administratius amb atenció al públic n.c.a.a.	18%	5.874	12.141	67%	Exposició alta
[C272] Especialistes bases dades i xarxes informàtiques	17%	1.143	480	29%	Exposició alta
[E412] Empleats serveis suport a la producció i transport	16%	3.735	1.815	33%	Exposició alta
[E422] Empleats correus, codificadors i serv. de personal	16%	1.194	621	34%	Exposició alta
[C248] Arquitectes tècnics, topògrafs i dissenyadors	15%	1.002	1.335	57%	Exposició mitjana
[C262] Especialistes organització i administració	14%	1.833	1.839	50%	Exposició mitjana
[A122] Directors comercials, relacions públiques i R+D	12%	1.407	1.266	47%	Exposició mitjana
[D353] Agents immobiliaris i altres agents	11%	837	783	48%	Exposició alta
[D352] Altres agents comercials	11%	870	810	48%	Exposició alta
[E411] Empleats comptables i financers	10%	1.959	2.148	52%	Exposició alta
[D351] Agents i representants comercials	9%	4.113	2.952	42%	Exposició alta

Estructura de l'estudi

1. Identificar les ocupacions amb diferents nivells d'exposició a la IA generativa, a partir d'un enfocament basat en tasques, i estudiar la distribució per gènere i edat a Catalunya.

2. **Analitzar l'evolució de les contractacions a Catalunya segons el nivell d'exposició a la IA generativa en el període 2023–2025. Amb focus en els sectors financer i tecnològic.**

3. Analitzar l'evolució dels acomiadaments col·lectius a Catalunya en relació amb el nivell d'exposició a la IA generativa en el període 2023-2025.

II. Evolució de les contractacions segons l'exposició a la IA

METODOLOGIA: Dades de contractes per ocupacions a 4 dígits (474 ocupacions). Evolució 3T 2023-3T 2025. Font dades: Seguretat Social a través del OTMP de Gencat. No es poden establir relacions causals perquè poden incidir múltiples aspectes en la contractació.

RESULTATS:

- Les contractacions en els grups amb exposició alta i molt alta disminueixen un -5,0% i un -7,7%, respectivament, per sobre de la caiguda del conjunt de la contractació del -2,4%. Però també es redueix al grup d'exposició mínima (-4,1%).
- Quan s'analitza l'evolució de la contractació de totes les ocupacions amb el seu nivell d'exposició a la IA només s'observa una lleugera correlació positiva. **No es pot concloure que la IA generativa estigui tenint ja un impacte notable en la contractació.**
- La bona marxa de l'economia ha permès compensar aquest menor ritme de contractació en algunes ocupacions.

Evolució del nombre de persones contractades segons gradient d'exposició a la IA generativa a Catalunya (2023–2025)

	Persones contractades			Distribució de la contratació		
Nivell d'exposició a la IA (Gmyrek, 2025)	2023	2025	var (%)	2023	2025	canvi (p.p.)
No exposada	953.236	931.853	-2,2%	61,6%	61,8%	0,2
Exposició mínima (variabilitat moderada)	172.110	165.038	-4,1%	11,1%	10,9%	-0,2
Exposició baixa (alta variabilitat)	170.553	169.674	-0,5%	11,0%	11,2%	0,2
Exposició moderada (alta variabilitat)	124.276	122.727	-1,2%	8,0%	8,1%	0,1
Exposició alta (alta variabilitat)	71.398	67.822	-5,0%	4,6%	4,5%	-0,1
Exposició molt alta (baixa variabilitat)	55.981	51.698	-7,7%	3,6%	3,4%	-0,2

II. Evolució de les contractacions segons l'exposició a la IA

- La majoria de les ocupacions amb exposició molt alta a la IA registren caigudes significatives en la contractació, però en volum destaquen els empleats administratius.

Variació de les contractacions en les principals ocupacions amb exposició molt alta a la IA generativa a Catalunya (2023–2025)

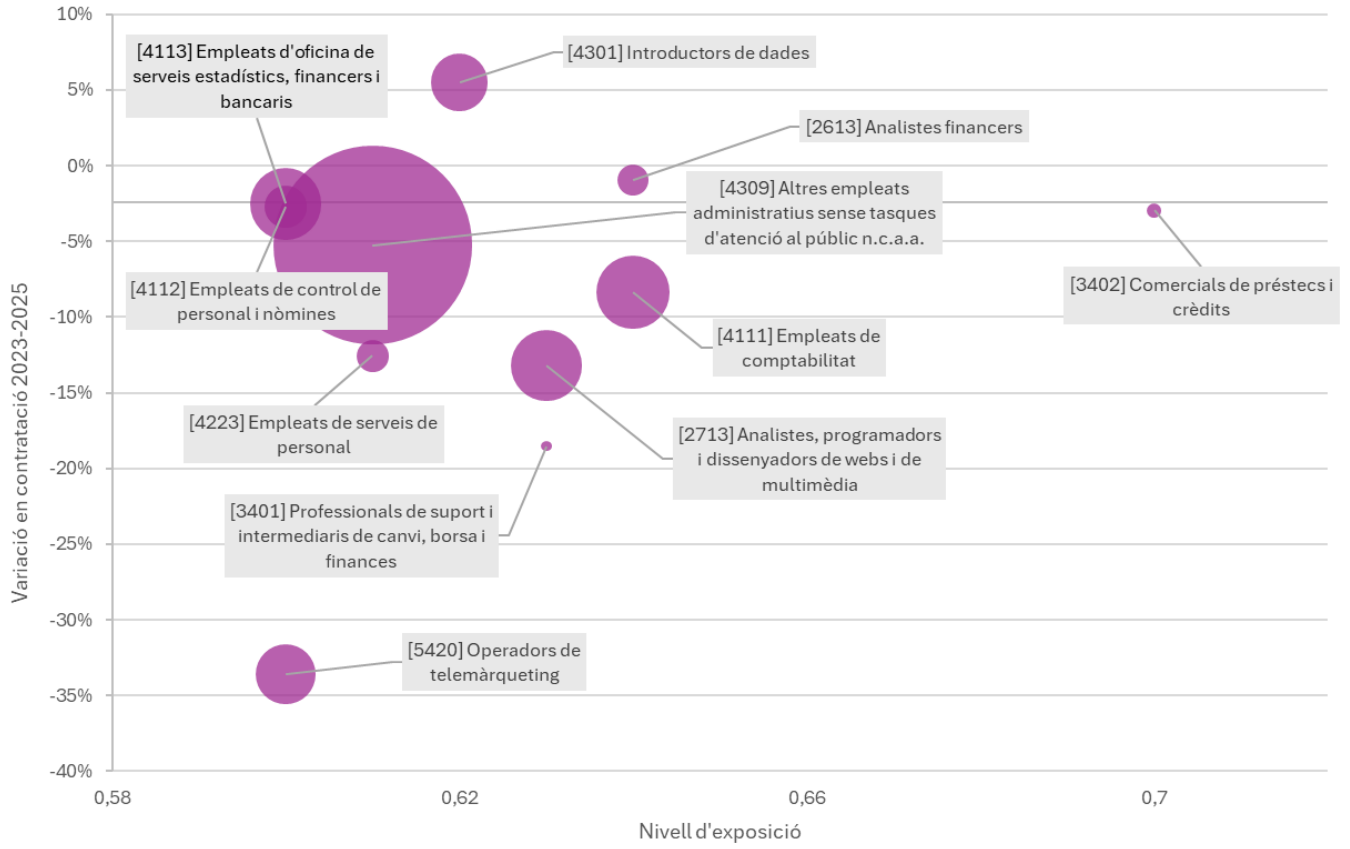

II. Evolució de les contractacions segons l'exposició a la IA

- Si s'amplia l'anàlisi a les ocupacions amb exposició alta o molt alta, **coexisteixen impactes negatius en la contractació i impactes positius,** depenent de les tasques i de la seva complementarietat o substitució amb la tecnologia.
  - **Caigudes de la contractació**: teleoperadors (-21%), altres empleats administratius (-5%), telemàrqueting (-34%), analistes, programadors i dissenyadors web (-13%), assistents de direcció i administratius (-7%) i telefonistes (-23%).
  - **Increments de la contractació:** empleats de logística i transport de passatgers i mercaderies (+13%) i d'informació a l'usuari (+23%).

Evolució de la contractació en ocupacions amb alta o molt alta exposició a la IA generativa a Catalunya (≥1.000 contractacions, 2023–2025)

Ocupació	2023	2025	Canvi	Variació 2023-2025	Index
[4424] Teleoperadors	13.130	10.437	-2.693	-21%	81
[4309] Altres empleats administratius sense tasques d'atenció al públic n.c.a.a.	32.782	31.059	-1.723	-5%	97
[5420] Operadors de telemàrqueting	4.273	2.839	-1.434	-34%	68
[2713] Analistes, programadors i dissenyadors de webs i de multimèdia	4.496	3.903	-593	-13%	89
[3613] Assistents de direcció i administratius	8.186	7.595	-591	-7%	95
[4423] Telefonistes	2.020	1.553	-467	-23%	79
[4412] Recepcionistes (excepte d'hotels)	7.566	7.101	-465	-6%	96
[4421] Empleats d'agències de viatges	1.948	1.539	-409	-21%	81
[4111] Empleats de comptabilitat	4.544	4.164	-380	-8%	94
[4430] Agents d'enquestes	1.772	1.396	-376	-21%	81
[2712] Analistes i dissenyadors de programari	1.952	1.645	-307	-16%	86
[4422] Recepcionistes d'hotels	5.784	5.498	-286	-5%	97
[2611] Especialistes en comptabilitat	1.675	1.556	-119	-7%	95
[4113] Empleats d'oficina de serveis estadístics, financers i bancaris	4.070	3.967	-103	-3%	100
[4112] Empleats de control de personal i nòmines	1.449	1.410	-39	-3%	100
[2640] Professionals de les vendes tècniques i mèdiques (excepte TIC)	1.273	1.240	-33	-3%	100
[2922] Periodistes	1.534	1.584	50	3%	106
[4301] Introductors de dades	2.446	2.580	134	5%	108
[2651] Professionals de la publicitat i la comercialització	4.716	5.017	301	6%	109
[4411] Empleats d'informació a l'usuari	3.694	4.538	844	23%	126
[4123] Empleats de logística i transport de passatgers i mercaderies	8.474	9.585	1.111	13%	116

Nota: Index 100=-2,4% (variació del conjunt de les contractacions).

II. Evolució de les contractacions segons l'exposició a la IA

- **SECTOR FINANCER:** s'observen caigudes de contractació en les ocupacions amb nivell d'exposició mitjà i alt, com empleats d'oficina de serveis financers i bancaris o dels especialistes en comptabilitat, que coexisteix amb increments de contractació en assessors financers, caixers de bancs o els mediadors d'assegurances, amb major component relacional o especialitzat. Per tant, **recomposició interna de l'ocupació en funció de les tasques i no destrucció d'ocupació.** El nombre d'assalariats al sector financer ha augmentat en 1.710 persones entre 2023 i 2025, i el nombre de contractacions pràcticament s'ha quedat igual (-0,8%).

Variació de les contractacions en ocupacions del sector financer segons l'exposició a la IA generativa a Catalunya (2023-2025)

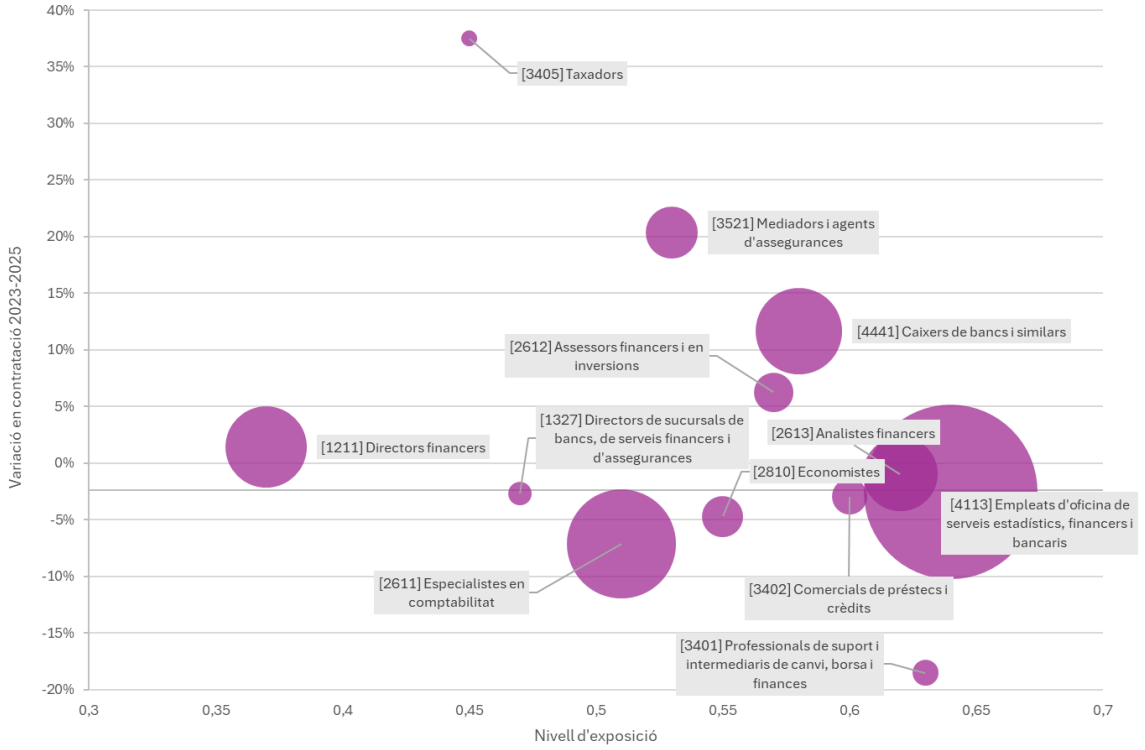

II. Evolució de les contractacions segons l'exposició a la IA

- **SECTOR TIC:** tendència predominantment negativa en la contractació entre 2023 i 2025 (-14,4%), amb descensos generalitzats en la majoria d'ocupacions. Les caigudes més destacades es produeixen en perfils tècnics i operatius com els analistes de xarxes informàtiques, els tècnics en operacions de sistemes informàtics, els analistes i dissenyadors de programari i els administradors de sistemes i xarxes informàtiques. Per tant, **reajustament del sector a les necessitats actuals, després del boom de la Covid.** El nombre d'assalariats en el sector TIC ha augmentat en 10.100 persones entre 2023 i 2025.

Variació de les contractacions en ocupacions del sector TIC segons l'exposició a la IA generativa a Catalunya (2023–2025)

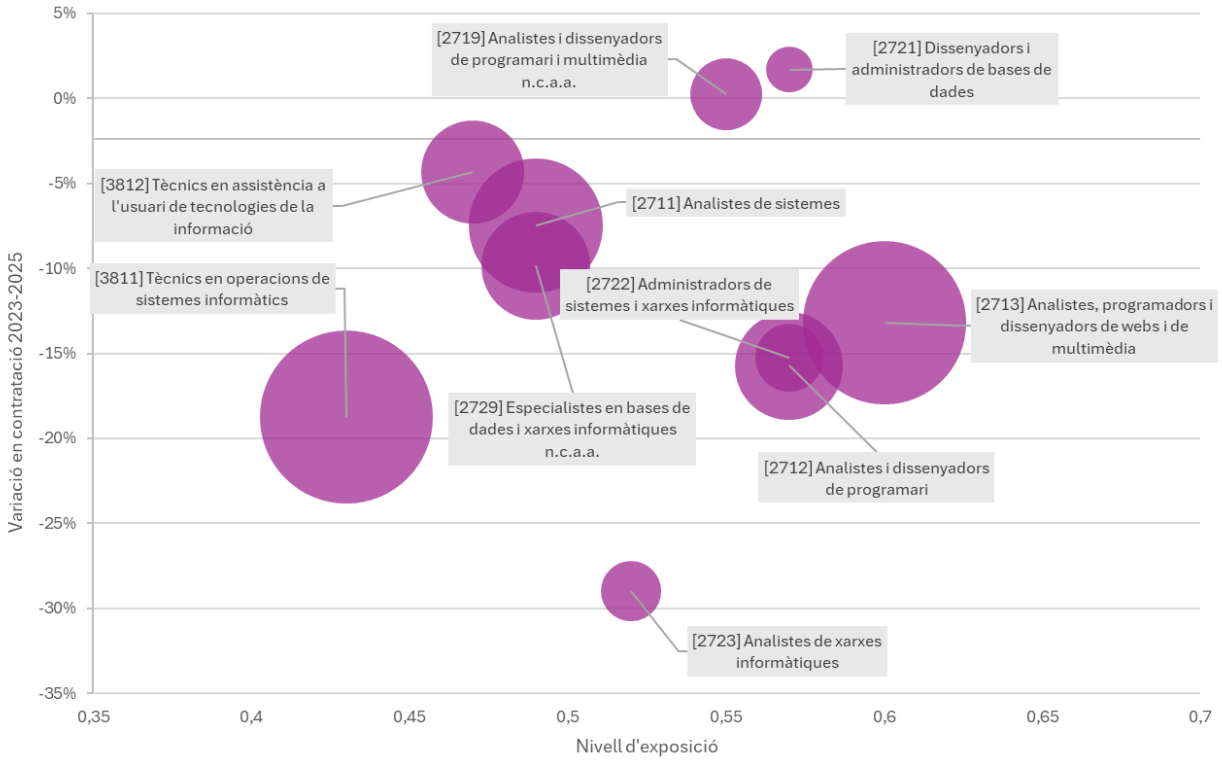

Estructura de l'estudi

1. Identificar les ocupacions amb diferents nivells d'exposició a la IA generativa, a partir d'un enfocament basat en tasques, i estudiar la distribució per gènere i edat a Catalunya.

2. Analitzar l'evolució de les contractacions a Catalunya segons el nivell d'exposició a la IA generativa en el període 2023–2025. Amb focus en els sectors financer i tecnològic.

3. **Analitzar l'evolució dels acomiadaments col·lectius a Catalunya en relació amb el nivell d'exposició a la IA generativa en el període 2023-2025.**

III. Evolució dels acomiadaments col·lectius

METODOLOGIA: es comparen dos triennis expansius (2017–2019 i 2023–2025). S'han seleccionat els 7 sectors d'activitat amb +400 acomiadaments anuals, que concentren el 84% del total a Catalunya. Font dades: Ministeri de Treball i Economia Social.

RESULTATS:

- Increments elevats dels acomiadaments en serveis intensius en coneixement: activitats administratives i serveis auxiliars (+513,5%), informació i comunicacions (+325,7%) i activitats professionals, científiques i tècniques (+139,9%).
- Les dones augmenten la seva representació en els acomiadaments (del 38% al 42%), possiblement pel tipus d'especialització en tasques més automatitzables que realitzen a les empreses.
- L'augment dels acomiadaments podria estar relacionat amb processos de transformació tecnològica, però també amb altres factors.
- La conjuntura econòmica favorable ha permès absorbir l'increment dels acomiadaments col·lectius. Els assalariats han crescut en el període 2023-2025: +10.100 al sector TIC, +8.795 a serveis professionals, +12.215 a activitats adm., entre 2023 i 2025.

Distribució sectorial i per gènere dels acomiadaments col·lectius a Catalunya

	2017-2019	2023-2025	Variació (%)	% assalariats 2023-2025	Var. Assalariats 2023-2025
Per sectors	13.553	28.240	108,4%	0,9%	+145.445
Indústries manufactureres	4.582	5.067	10,6%	1,2%	+8.940
Comerç a l'engròs i al detall	1.800	3.666	103,7%	0,7%	+16.320
Transport i emmagatzematge	905	1.834	102,7%	1,1%	+19.995
Informació i comunicacions	912	3.882	325,7%	2,8%	+10.100
Activitats financeres i d'assegurances	1.113	1.334	19,9%	2,4%	+1.710
Act. professionals, científiques i tècniques	1.201	2.881	139,9%	1,4%	+8.795
Activitats administratives i serveis auxiliars	835	5.123	513,5%	1,9%	+12.215
Resta de sectors	2.205	4.453	102,0%	0,3%	+67.370
Per sexe	13.553	28.240	108,4%		
Homes	8.426	16.418	94,8%	1,0%	+75.180
Dones	5.127	11.822	130,6%	0,7%	+65.565

IV. Conclusions finals (I)

- **L'impacte de la IA generativa no és neutre al gènere i les desigualtats poden incrementar-se amb la seva adopció perquè les activitats més exposades estan més feminitzades** –especialment administratives, d'informació i gestió. A més, aquestes activitats no només estan presents en alguns sectors (activitats administratives) sinó que estan disseminades en el conjunt d'empreses (departaments de finances, comptabilitat, gestió administrativa, etc.), fet que augmenta el seu impacte potencial.
- S'observa una **forta polarització**: elevada concentració de dones en ocupacions altament exposades (21% davant de l'11% dels homes), mentre que els homes es concentren en ocupacions no exposades (34% vs. 23%).
- **Les ocupacions amb una major presència de joves no tendeixen a presentar nivells més elevats d'exposició a la IA generativa,** però sí s'observen diferències sobre com el gènere i l'edat interactuen al llarg del cicle laboral. Els homes, especialment en les etapes joves i de mitjana edat, es concentren en major mesura en ocupacions no exposades –manuals i tècniques –, mentre que les dones –sobretot en les edats centrals de 35 a 54 anys– presenten una presència clarament superior en ocupacions amb exposició alta a la IA generativa, especialment en àmbits administratius i de gestió de la informació.
- **La segregació de gènere en les primeres etapes laborals es manté** i reforça l'impacte més elevat de la IA entre l'ocupació femenina.

IV. Conclusions finals (II)

- L'anàlisi de la contractació (2023–2025) no mostra una relació clara entre el nivell d'exposició a la IA generativa i l'evolució de la demanda de treball. Dins cada grup d'ocupacions per nivell d'exposició a la IA, es combinen algunes ocupacions que augmenten la contractació i altres que la disminueixen. Per tant, aquests resultats estarien indicant una **transformació interna de les ocupacions més exposades, més que a una substitució o destrucció d'ocupació.** De fet, malgrat el ritme de contractació s'ha reduït -especialment en les ocupacions d'alta exposició-, el nombre d'ocupats ha augmentat en el periode 2023-2025.
- En el **sector financer** s'observa una recomposició interna de la contractació per ocupacions, amb descensos en perfils de suport i administratius i creixement en ocupacions amb major component relacional o especialitzat.
- En el **sector TIC** predomina una evolució negativa de la contractació, especialment en perfils tècnics i operatius, tot i amb elevada heterogeneïtat entre ocupacions. S'està produint un reajustament del sector a les necessitats actuals.
- **L'augment dels acomiadaments col·lectius en sectors de serveis avançats**, com les activitats administratives, les TIC i els serveis professionals, podria estar anticipant un impacte de la transformació digital, entre altres factors. Aquests acomiadaments estan afectant més a les dones pel major risc d'automatització de les tasques de gestió i administració. Tanmateix, aquests sectors han continuat creant ocupació i, per tant, han absorbit els processos de reestructuració laboral.
- El fet que **l'economia catalana es trobi en màxims històrics d'ocupació** en el moment que s'accelera l'adopció de la IA ofereix una oportunitat per anticipar la transició i reduir els impactes negatius de l'automatització sobre l'ocupació.

V. Propostes

- **Requalificació i actualització de competències en habilitats digitals, analítiques i relacionals,** especialment en perfils administratius i de suport més exposats a la IA.
- **Incorporació transversal de la perspectiva de gènere en polítiques d'ocupació i formació**, amb actuacions específiques en ocupacions feminitzades altament exposades per evitar l'ampliació de desigualtats i facilitar la mobilitat laboral.
- **Desenvolupament d'itineraris de transició professional cap a ocupacions amb menor risc d'automatització (anticipació).**
- **Adaptació de les polítiques actives d'ocupació** a la nova transformació tecnològica del mercat laboral.
- **Reforç dels sistemes d'informació i seguiment del mercat de treball amb dades més desagregades per ocupació i contingut de tasques**, per detectar precoçment canvis associats a la IA generativa.
- **Mesures específiques per a la població jove en ocupacions d'entrada i perfils tècnics**, amb l'objectiu de reduir la rotació elevada i afavorir trajectòries laborals més estables i de qualitat.
- **Establir mecanismes de monitoratge dels acomiadaments col·lectius en sectors amb major exposició a la IA**, per identificar processos de reestructuració primerencs i activar mesures de suport.

Accedeix a l'estudi

odee observatori dona empresa economia

Cambra de Comerç de Barcelona

Amb el suport de: Colonial SFL · Fundación Ibercaja · Generalitat de Catalunya Departament de la Presidència